

TIO/TTI

Muistio
14.2.2023

VN/26482/2022

EU:n digi- ja datasäädösten toimeenpanon koordinaatioryhmän kokousmuistio

Aika: torstai 1.2.2024 klo 9.00-11.00

Paikka: Eteläesplanadi 4, Sali 5 ja Teams-yhteys

Osallistujat:

Puheenjohtaja:

Maria Rautavirta, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Kimmo Janhunen, johtava asiantuntija, oikeusministeriö (poistui klo 10.00)

Niina Blomberg, kaupallinen sihteeri, ulkoministeriö

Minna Bloigu, johtava asiantuntija, sisäministeriö

Ismo Parviainen, johtava asiantuntija, sisäministeriö

Teemu-Pekka Virtanen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Antti Helin, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Viveca Still, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö

Iiro Ihanamäki, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Mika Tuikkanen, johtava tietohallintoasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Tomi Kytölä, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jaakko Rastas, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Anna Wennäkoski, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Merita Erkkilä, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Sofia Lindbäck, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Antti Saastamoinen, johtava ekonomisti, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Jenni Koskinen, verkostojohtaja, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Pasi Piela, kehittämisspäällikkö, Tilastokeskus

Riina Laitiainen, ylitarkastaja, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Iida Alén, Erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Tanja Stormbom, lakiasiainpäällikkö, Valtiokonttori

Juho Partanen, lakimies, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Valvira

Riitta Autere, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Sihteeri:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Jäsenmuutosasioina on ilmoitettu, että Kilpailu- ja kuluttajavirastosta Antti Saastamoisen tilalle ryhmään on nimetty ryhmäpäällikkö Riikka Rosendahl.

3. Pohjoismainen digiyhteistyö eri ministeriöissä

a) Pohjoismaiden ministerineuvoston työ ml. MR Digital -työ

Riitta Autere kertoi Pohjoismaisesta yhteistyöstä yleisesti ja pohjusti aiheeseen kertomalla eri foorumeista, joissa Pohjoismaista yhteistyötä tehdään.

Pohjoismaisen ministerineuvoston yhteistyöhön osallistuvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska, edustus on myös Ahvenanmaalla, Färösaarilla ja Grönlannilla. Neuvostotyö on jaettu 12 substanssineuvostoon, joista digitalisaatioministerineuvosto (MR-DIGITAL) on horisontaalinen neuvosto. Digitalisaatioon liittyviä teemoja edistetään yhteisen vision, puheenjohtajuuskausittain valittujen teemojen, ministerineuvoston tiekartan ja painopisteitä edistävien rahoitettavien alueellisten hankkeiden kautta.

Pohjoismaiden pääministerit hyväksyivät pohjoismaiselle yhteistyölle yhteisen vision Visio 2030:n 20. elokuuta 2019. Pohjoismaiden visiona on tulla maailman kestävimmäksi ja integroituneimmaksi alueeksi vuoteen 2030 mennessä. Digitalisaatio on vision poikkileikkaava teema.

Rajaestotyö mainittiin konkreettisena esimerkkinä yhteistyöstä. Siinä on kolme painopistealuetta: nykyisten rajaesteiden poistaminen, uusien rajaesteiden ehkäiseminen sekä nykyisistä laeista ja säännöistä tiedottaminen.

Suomen vuoden 2025 puheenjohtajuuskauden valmistelut ovat käynnissä.

Digitalisaatio-ministerineuvoston jäseninä ovat ministerit kustakin Pohjoismaasta sekä Ahvenanmaalta, Färösaarilta ja Grönlannista, Baltian maista Virosta, Latviasta ja Liettua. Suomea edustaa kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen. Digitalisaatio-ministerineuvosto antoi syksyllä 2020 Digital North 2.0 -julistuksen, joka määrittää vuosien 2021-2024 painopistealueet yhteistyölle. Sen lisäksi on mm. Cross Border Digital Services (CBDS) -ohjelma, jonka alla on mm. digitalisaatiota edistäviä alahankkeita.

MR-DIGITALin tiekartan 2025–2030 valmistelu on nyt käynnissä. Tarkoituksena on mm. pohtia mitä haasteita vison kolmessa keskeisessä painopistealueessa on: vihreä Pohjola, kilpailukykyinen Pohjola ja sosiaalisesti kestävä Pohjola.

Keskustelussa nousi esiin mm. että Pohjoismainen neuvostotyö on tärkeää myös meille, sillä sitä kautta saamme yhdessä suurempaa painoa-arvoa EU-areenoilla. Lisäksi pohdittiin EU-rahoituksen ja hankerahoituksen yhdistämistä. Tällaisia esimerkkejä onkin olemassa, esim Nobic-hanke ja Destination Earth -hankeen Pohjoismainen osahanke.

Kokouksessa esitetyt diat löytyvät [Tiimeri-tilasta](#).

b) NOBAREG -verkosto

Antti Helin kertoi digitalisaation sääntelyasioiden verkostosta NOBAREGista, joka on yksi Cross Border Digital Services (CBDS) – ohjelman hankkeista.

Verkostossa keskustellaan EU-lainsäädännön toimeenpanon koordinoinnista ja siellä jaetaan parhaita käytäntöjä. Ryhmässä on keskitytty erityisesti digitalisaation ja automatisoinnin kanssa yhteentoimivan lainsäädännön toimiin, sekä keskusteltu yhteisten pohjoismaisten ja baltialaisten arvojen tunnistamisesta ja sanoittamisesta. Erityisesti näitä asioita on pohdittu viranomaistehtävien ja hallinnollisten sanktioiden kautta.

Keskusteltiin siitä, kuinka tämän NOBAREG-ryhmän työtä voisi yhdistää vahvemmin Euroopan datainnovaatiolautakunnan työhön, joka pohtii virastotason toimia DGA:n osalta. On tärkeä saada kaikki tasot mukaan yhteiseen pohdintaan, niin lainsäädäntö, toimeenpano, kuin valvonta ja sanktiointi. Lisäksi pohdittiin digital redinessiä (mm. tekoälyn haltuunotto julkisessa hallinnossa), joka nousi esiin mm. Semic konferenssissa.

Nousi esiin myös, että rajat ylittävää toimintaa tulisi vahvistaa enemmän ja systemaattisemmin. Tätä toimintaa voisi aloittaa mm. eLD lompakkojen osalta ja digikompassin toimenpiteiden osalta.

Kokouksessa esitetyt diat löytyvät [Tiimeri-tilasta](#).

c) muut mahdolliset esimerkit Pohjoismaisesta yhteistyöstä ja keskustelua

4. Katsaus EU-vaikuttamiseen

Puheenjohtaja kertoi, että LVM:ssä on tehty kolme non-paperia komissioon vaikuttamiseksi, joista kaksi on digiaiheisia. Niiden aiheet ovat digitaaliset sisämarkkinat ja digitaalinen diplomatia. Sisämarkkinoita koskevassa vaikuttamispaperissa tavoitteena on EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden vahvistaminen niin, että saamme EU:n sääntelyvallan muutettua vahvaksi digitaaliseksi kasvuksi.

Digitaalinen diplomatia vaikuttamispaperissa tavoitteena on EU:n johtoaseman vahvistaminen globaaleissa digiasioissa. EU:n halutaan edistävän digitaalisten teknologioiden normeja, standardeja ja hallintoa EU:n arvojen ja etujen mukaisesti. EU:n tulisi edistää luotettavilla teknologioilla ja toimittajilla turvallisia yhteyksiä, ICT-infrastruktuuria ja digitaalisia palveluja maailmanlaajuisesti.

Lisäksi EU:n sisä - ja ulkopoliittikan johdonmukaisuutta tulee parantaa yhteistyöllä.

Keskustelussa nousi esiin myös muita vaikuttamistoimia mm. toimeenpanon tärkeys ja ennakkovaikuttaminen delegoiduista säädöksistä (esim. tekoälyn osalta).

Kokouksessa esitetyt diat löytyvät [Tiimeri-tilasta](#).

5. Muut asiat

Seuraava kokous ehdotettiin pidettäväksi 11.4., mutta päällekkäisyyksien vuoksi etsittiin uusi kokousaika, joka on tiistaina 23.4.2024 klo 13.00-15.00 osoitteessa Eteläesplanadi 4. Myös etäosallistuminen on mahdollista.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:01.